

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnemu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 14.

V Mariboru, dne 5. aprila 1900.

Tečaj XXXIV.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoludne.

Volilci! Rojaki!

Mi zastopniki slovenskega naroda v štajarskem deželnem zboru smo vložili v seji dne 15. maja l. 1899. najodločnejši ugovor zoper pristransko postopanje nemške večine v deželnem zboru, ki z deželnimi sredstvi, h katerim pa morajo donašati tudi slovenski davkoplăčevalci, vneto podpira ponemčevanje dežele, koje je zvito zasnovano za dalekosežne nemško-nacionalne namene, ter smo že takrat izjavili, da nam nikakor ni več mogoče udeleževati se nadaljnega posvetovanja v deželnem zboru.

Nemško-nacionalna večina deželnega zobra postaja pa v svojem postopanju zoper vseskozi zmerno in popolnoma v postavnih mejah delijočo slovensko manjšino vedno brezobzirnejša in nestrljivejša. Dosledno kaže, da slovenskemu narodu ne pripozna tudi najbolj potrebnih pogojev za njegov prosvetni in gospodarstveni obstanek.

Deželni odbor upravlja deželo, a se pri upravi jako malo ozira na neizogibne potrebe slovenskega prebivalstva.

Za Spodnjestajarsko, kjer zahteva služba neobhodno znanje slovenskega jezika, nastavljajo se uradniki, kateri niso zmožni jezika, ki ga govori ljudstvo. Za deželno sadjarsko in vinarsko šolo v Mariboru pridobili so se na pr. učitelji iz Prusije; domači prosilci pa so se prezrli, akoravno so izkazali večjo sposobnost in pa boljšo strokovno izobrazbo.

Ako si slovenskega rodu, dovolj je vzroka, da te izključijo pri oddaji deželnih služb; zdi se, kakor da so deželne službe izključljivo nemškim sodeželanom prihranjena posest.

Naši dijaki so izključeni od vseh štipendij, katere podeljuje deželni odbor.

Vsi od dežele vzdrževani višji izobraževalni zavodi so brezizjemno nemški; celo z ljudsko šolo, ki je namenjena za izobrazbo slovenskega prebivalstva, se ravna kakor s pastorko in to mora tudi učiteljsko osebje, ki poučuje na teh šolah, nezasluženo čutiti, kakor se je to neoporekljivo pokazalo pri zadnjem uvrščenju šol v plačilne razrede povodom uravnave učiteljskih plač.

V gospodarskem oziru se Spodnjestajarska na obžalovanja vreden način zanemarja, posebno glede uravnave rek in potokov, kakor tudi glede cest. Celo pri dovoljevanju brezobrestnih posojil, kakor pri razdelitvi amerikanskega trsovja začenja se uporabljati načelo, da se nemško mislečim prebivalcem mest in trgov, celo takim, ki so premožni, daje prednost na škodo bednega in siromašnega slovenskega kmečkega prebivalstva.

Naša beseda se v deželnem zboru ne posluša, naši predlogi, ki jih stavimo v korist naših volilcev in našega naroda, se proti vsakemu parlamentarnemu običaju ne pustijo niti do posvetovanja ali se pa kar brezobzirno preglasujejo. Mi smo na pr. opazili, da je v deželi nič manj kot 19 nemških meščanskih šol, katere stanejo deželo na leto okroglo 280.000 K, da se pa temu nasproti ne nahaja v deželi niti ena slovenska meščanska šola! Da bi se odpravila ta krivica, stavili smo predlog, naj se osnuje meščanska šola s slovenskim učnim jezikom v Št. Jurju ob južni železnici; a ta predlog se je kar kratkomalo z zasmehujočimi mejklici odklonil.

Slabo stanje našega šolstva izvira pred vsem iz nesrečne sestave deželnega šolskega sveta. Tukaj odločujejo o slovenski šoli in njenih potrebah in težnjah možje, ki imajo že vsled svojega političnega in narodnega mišljenja za to šolo vse drugo, le zanimanja in ljubezni ne. Naš predlog, da se deželni šolski svet preosnuje po vzgledu češkega in tirolskega, tako da bi se slovenskemu narodu podelil primeren vpliv na njegovo šolstvo, ni prišel niti do obravnavanja v deželnem zboru; kajti poročevalec šolskega odseka, čeravno je imel nalogo predlagati, naj se predlog odkloni, je takrat, ko bi se imelo o tem predlogu obravnavati, nenadoma izginil ter se od leta 1898 s svojim poročilom ni več prikazal.

Deželni red in deželni volilni red, ki ga imamo še iz prvih časov ustavnega življenja in ki zahteva nujno v vseh točkah temeljite premembe, zadržuje nezaslišane krivice zoper slovenski narod na Štajarskem; zadržuje določbe, po katerih na pr. pride v nemški mestni skupini Murau na 4471 prebivalcev že eden poslanec; v nemškem volilnem okraju Irdning, Gröbming, Schladming na 25.933 prebivalcev ravno tako eden poslanec; na Spodnjem Štajarskem pa na pr. v slovenskem kmečkem volilnem okraju celjskem še le na 61.661 prebivalcev tudi le eden poslanec. Tako pride, da imajo Slovenci na Štajarskem, števši 400.480 prebivalcev, od 60 izvoljenih deželnih poslancev samo osem, Nemci pa, števši 847.923 prebivalcev, pa 52.

Da bi se vsaj deloma že vendar enkrat popravilo to nezaslišano razmerje, stavili smo predlog, katerega namen je bil, doseči pravičnejšo razdelitev deželno-poslanskih mandatov in pa spremembo deželnega reda, ki bi slovenskemu narodu postavno zagotovila zastop v deželnem odboru. A preko tega predloga prestopila je nemško-narodna večina na dnevni red.

Pač pa se trudi ista večina dognati spremembo volilnega reda v tem smislu, da bi se ljudstvu, katero tudi plačuje denarni in krvni davek, ne pomnožilo zastopstvo, ampak da bi se nemški stranki zagotovila nadvlada za nepregledno dobo, slovenskemu narodu pa odvzela vsaka nada, da bi kedaj mogel zadobiti toliko zastopnikov v deželnem zboru, kakor mu jih gre vsled njegovega števila in njegovih davkov.

Ta nepravičnost in to brezobzirno postopanje zoper slovenski narod od strani deželnega odbora in deželnozborske nemško-nacionalne večine, katera se je pri čitanju neke interpelacije v slovenskem jeziku celo tako daleč spozabila, da je kakor prestrašena mož za možem zapustila deželno zbornico, ko so se začule slovenske besede, jezik ene tretjine prebivalcev dežele, in dejstvo, da deželna vlada mirno gleda, kako se krajšajo udanemu slovenskemu narodu od dne do dne pravice in postave, kako se slovenski narod gmotno, politično in narodno odriva in zatira: vse to nas je prepričalo, da morajo Slovenci opustiti vsak up, da bi se kedaj proti njim pravično postopalo v Gradcu; prepričalo nas je, da bi pod takimi obstoječimi razmerami daljna naša udeležba pri razpravah deželnega zbra Štajarskega bila ne samo brez uspešna in brez vsake koristi, ampak, da bi bila zoper čast slovenskega naroda.

To so bili torej vzroki, kateri so nas prisili, da smo opustili svoje daljno sodelovanje v deželnem zboru Štajarskem.

V Mariboru, dne 27. sušca 1900.

Dr. Ivan Dečko, dr. Franc Jurtela, Miha Lendovšek, Franc Robič,
dr. Franc Rosina, dr. Jos. Sernek, Ivan Vošnjak, Josip Žičkar.

Vabilo k naročbi.

Zmesečem marcem potekla je naročnikom četriletnikom naročnina. Prosimo torej, naj se podvijajo, nadaljnjo naročnino doposlati, da se jim dopošiljanje lista ne pretrga ali ustavi. List stane do 1. julija 1 krono, do 1. oktobra 2 kroni in do konca leta 3 krone. — Naročnina pa, nova in zaostala, naj se nam pošlje po poštnih nakaznicah.

Upravnštvo.

Izstop slovenskih dež. poslancev.

Izstop naših slovenskih deželnih poslancev iz deželnega zбора je naredil velik utis doma in pri nasprotnikih. Slovenci, posebno štajarski Slovenci, so veseli, da njih voditelji niso prestopili več praga deželne hiše, kjer itak niso nič druzega slišali nego zasramovanja in žaljenja, ampak so ostali doma ter razvili zastavo, na koji je zapisano naše geslo: »Proč od Gradca!« Štajarski Slovenci posamezno in po društvih odobravajo in pozdravljajo izstop svojih poslancev. In te izjave bodo v prihodnjih dneh postale še številnejše, ko prečita slednja slovenska hiša oklic naših poslancev. Sploh pa menda ni tudi izven Štajarske Slovenca, ki bi ne soglašal z najnovejšim korakom naših poslancev. Vsaj izvenštajarski Slovenci nimajo grajalnega glasu, ampak nasprotno. Celo pošteni nemški listi, in to je za nas štajarske Slovence in naše slovenske poslance izvenredno pomirljivo in pomenljivo, brezpogojno odobravajo sklep naših poslancev, ki nočejo v graško deželno zbornico. Evo v naslednjem glasovu o izstopu naših poslancev iz slov. Štajaria in drugih slovenskih dežel ter iz nemških krajev!

Jareninsko politično društvo je imelo zadno nedeljo odborovo sejo, pri kateri je predsednik poročal o političnem položaju ter prečital oklic naših deželnih poslancev na svoje volilce, ki je naredil velik utisek na vse odbornike. Nato je bila soglasno vsprijetna sledeča izjava: »Odbor jareninskega političnega društva navdušeno pozdravlja izstop slov. deželnih poslancev iz deželnega zбора štajarskega. Zajedno prosi in opozarja naše poslance in politična društva, naj začnejo povsem krajih Južnega Štajaria prirejati politične shode, da izvē in se prepriča sleherna slovenska vas, kolike krivice se godijo slovenskemu ljudstvu na Štajarskem, ljudstvu, katero zvesteje kot kateri drugi narod služi svojemu cesarju in točno plačuje svoje davke

v krvi in denarju, pa je kljub vsem jasnim državnim zakonom brez pravic. Vse naše slovenske občine in naša politična društva pa naj v najkrajšem času s posebnim sklepolom ali izjavo pritrdijo edino pravilnemu in močemu postopanju naših deželnih poslancev.«

Slovenska Bistrica, 30. marca. Rodoljubi slovenebistriškega okraja popolnoma odobrujejo izstop slovenskih poslancev iz štajarskega deželnega zбора ter pričakujejo, da jim gospodje poslanci poročajo o svojem delovanju in o političnem položaju.

Kozje. Z veseljem pozdravljamo abstinenco deželnih poslancev. Voditelji, ostanite odločni in vztrajni! Proč od Gradca!

Glasilo katoliških Slovencev na Kranjskem »Slovenec« piše:

»Mi poznamo štajarske slovenske poslance. Trenutni so v svojih nazorih, miroljubni, skromni v svojih zahtevah. Ako pa se vkljub temu ti poslanci odločijo ne vstopiti v dež. zbor, ta sklep kaže v značilni skrajno usodni luči nezdrave razmere na Štajarskem. Tretjina prebivalcev dežele je brezpravna, izročena nemški prenapetosti na milost in nemilost.

Od Gradca štajarski Slovenci ne pričakujejo ničesar razven udarcev, zato treba, da tudi v štajarske neznosne razmere poseže višja moč, da se tudi tukaj prično spravna pogajanja, po katerih bi se vsaj nekoliko omogočilo dihanje Slovencem na Štajarskem. Na to delovati je sedaj dolžnost štajarskih slovenskih rodoljubov, vlasti poslancev. Ako bi se pri teh obravnavah pokazalo, da ni mogoče skupnega delovanja, tedaj naj se loči Štajarska v nemško in slovensko samostojno skupino. Tako bo najbolje za Avstrijo, Slovence in Nemce!«

Glasilo tržaških Slovencev »Edinost« piše:

»Slovenski štajarski poslanci so sklenili, da se ne bodo udeleževali zasedanja deželnega zbor. Dobro!... Ali če so že poslanci sklenili, da bodo izvrševali politiko »proč od Gradca«, tedaj pa pričakujemo, da bodo tem vstopnje delovali doma po shodih, katere naj prirejajo nedeljo za nedeljo, da ljudstvo poučijo, kako more poslance podpirati! Naj si vzamejo za vzgled nemške radicalce! Ljudstvo potrebuje pouka. Če je ljudstvo nevedno, se seveda da lahko tlačiti, a če se mu pove in razodene krivica, bo nastopalo z nepremagljivo silo. Nemci bodo morda seveda sedaj Slovencem očitali malomarnost, češ, v odseke smo jih volili, a nočejo priti. Zato treba povedati kmetu, da je to samo pesek v oči. Kajti ako je tudi kak Slovenec voljen v odseke, vendar Nemci

s Slovenci ravnajo, kakor se jim poljubi. Štajarski Slovenci ne morejo delovati z dež. odborom poprej, dokler se za spodnji Štajari ne ustanovi posebni vladni oddelek kakor se je ustanovil za Italijane na Tirolskem. Torej na delo in med ljudstvo, da bo to samo tirjalo, česar potrebuje za svoj obstanek, gospodarski in narodni!«

Dunajska »Information« piše: »Povsod med slovenskim ljudstvom se sliši glas: »Proč od Gradca!« Ta glas pomenja: upravno samostalnost Spodnjega Štajaria, kakor jo ima južno Tirolsko; razdelitev deželnega šolskega sveta, okrajna razdelitev in okrajni zbor, izločitev Spodnjega Štajaria izpod graškega nadodsodišča in priklapljenje k ljubljanskemu nadodsodišču, ki se naj ustanovi, razdelitev kmetijske družbe, narodne deželne odseke. Izstop slovenskih poslancev iz graškega dež. zbor pomeni proglašitev tega načrta.«

Graški »Grazer Volksblatt« piše: »Priznati moramo, da se izstopu slovenskih deželnih poslancev nikakor ne čudimo. Kajti surovo je, kako se deželnozborska večina obnaša proti manjšini... Način, kako se vede naša narodno-liberalna večina, je vse druga, samo pošten ni. V nobeni zbornici celega sveta se ne ravna tako z manjšino, kakor v štajarskem deželnem zboru, kjer vlada nekoliko kričačev, a drugi, ki bi lahko trezno uplivali na kričače, hodijo zvesto za njimi... Tagespošta in Tagblatt pobijata oklic slovenskih poslancev. Naše mnenje je, da bi si liberalci in nacionalci že smeli tudi vest izpraševati. Naši (nemški) liberalci in nacionalci, ki za ljudstvo storijo tako smešno malo, bi radi bili sami med seboj; najljubše bi jim bilo, da bi tudi nemški konservativci zapustili dež. zbornico, kajti potem bi ne bilo nikogar, ki bi jim gledal na prste. Toda mi ostanemo, — sedaj še vsaj — na svojem mestu, a svarimo večino, naj se ne igra z ognjem. Za nami stoji ljudstvo, za večino stoji 170 velepesestnikov, par veleobrtnikov in nekaj tisoč meščanov ter uradnikov. In ti ljudje nam komandirajo.« Tako piše nemški list! Hude, ostre, a popolnoma pravične besede!

Te izjave kažejo, da so naši poslanci pogodili pravo, ker so izstopili iz deželne zbornice. Dolžnost volilcev je sedaj, da se ne umaknejo od svojih poslancev, dokler se nam naše pravične zahteve ne izpolnijo. Nemški poslanci že naznanjajo, da bodo prirejali v bodoče shode po Spod. Štajaru. Toda mi smo prepričani, da je naše ljudstvo dovolj zavedno, da bo njihove shode one-mogočilo ali pa preziralo.

Listek.

Oče in sin.

Spisal Jože Selski.

(Konec.)

IV.

Delo jima je šlo urno od rok. Posebno Šimonu se je orodje v rokah tako hitro sušalo, da se je Matija, to opazivši, čudil in šel pogledat, kako je vse izdelano, ker ni verjel, da bi se v tej naglici moglo vse vestno in snažno izdelovati. A ker se je prepričal o nasprotnem, je dejal Šimonu:

»Vidim, da Ti vse dobro stori, karkoli primeš v roke, vendar si mi malo prenagel; iaz Te ne morem dohajati. Le bolj počasi! Saj še ne menim jutri s tem mleti. Če pa dobim od cesarja podporo, potem Ti tako lahko plačam čas in delo.«

»Kako pa hočete to storiti?«

»Sam bi se peljal na Dunaj k cesarju in mu potožil svoje težave. Morebiti bi se mu smilil, in stisnil bi mi mogoče toliko v pest, da bi si napravil pet takih strojev. Mlel bi tedaj po letu in po zimi, da bi se vse kadilo, in služil bi denar, s katerim bi se polagoma otresel vseh sitnih terjatev in bridkih očitanj.

Najboljšo moko bi delal, črnega kruha bi ne jedel več, same štruklje, pogače, mlince in take stvari bi morala moja žena peči. To bi bilo življenje!«

Matija se je držal resno-veselo, pozabil je v tem trenutku vse svoje težave in se čutil najsrcenejšega na svetu.

»Kaj je z Vašim Jurijem?« vpraša Šimon. »Ko je šel k vojakom, sem delal v sosedni fari in ga nisem videl.«

»Če še ne veš, kaj se mu je pripetilo, Ti budem povedal.«

Šimonu je bilo sicer vse znano, a hlinil se je, kakor bi ne vedel ničesar o tem.

»Tisti dan, ko je moral oditi k vojakom, nisem imel časa, da bi ga spremljal. Šel je sam. Poklican je bil h konjikom. Prišedši v vojašnico zagleda tolpo vojakov pri hlevu, stopi k njim in jim naznani, da je prišel k vojakom ter pokaže pozivni list. Poredneži so pa dejali: »Pojdi domov! že mi nimamo kaj jesti, kaj hočeš še potem Ti tukaj?«

Seveda je bil to najbujiši udarec zanj. Obrnil se je in šel zopet domov. Kljub vsemu prigovaranju ga nisem mogel pripraviti, da naj gre nazaj. Čez osem dñij potrka orožnik na moja vrata. Vstopivši vpraša po Juriju. Poklican sem ga; bil je v skedenju.«

»Roke križem sem!« veli orožnik. »To je tisti ptič, zaradi kterega sem moral v tem

grdem vremenu blato mesiti. Čakaj, Tvoje muhe Ti bodo že odpravili!« Veriga je zarožljala. Oba sva jokala; nič ni pomagalo. Vse prošnje, naj ga izpusti, ker bo neuklenjen tudi šel z njim, so bile bob v steno. Odgnal ga je in dosihob še ga nisem videl.«

»Dober dan! dobro srečo!«

»Bog daj, Bog!« odgovorita Matija in Šimon.

Kako je pogrelo Matijo, ko je zagledal došlega moža. Bil je — eksekutor. Ti možje so pri davkoplačevalcih na slabem glasu. Tudi Čudak ga ni prepričalno sprejel, čeravno sta se že dolgo poznala.

»Kaj je zopet novega?«

»Če do jutre ne plačate najnajnejšega davka, dvajset goldinarjev, Vas pridejo čez dva dni rubit.«

Čudak je bil sicer vajen takih poročil, a zdaj pred Šimonom mu je le postal malo tesno pri srcu.

»Danes nimam časa,« nadaljuje eksekutor, »da bi se malo pomenkovali, ker še imam dolg pot pred seboj. Na svidenje!« ter odide.

»Hvala Bogu, da je zunaj!« meni mlinar. »Kaj mi je zdaj storiti? Morebiti bi bil Ti Šimon tako prijazen in mi posodil deset gld. Deset še jih imam sam, ktere sem namenil poslati Juriju. Kako smolo imam povsod!«

Politični ogled.

V deželnem zboru štajerskem so nemški liberalci in nacionalci jako poparjeni, ker so slovenski poslanci deželni zbornici obrnili hrbet. Vest jim pravi, da so res mnogo zakrivili. Posebno debelo gledali pa so, ko so prečitali oklic naših poslancev do svojih volilcev. Tega niso mislili, da jih tudi slovenski poslanci tako dobro poznajo. Sedaj so razkrinkani pred celim svetom. Nemški konservativci, zastopniki nemških kmetov, še so ostali v zbornici, vendar se nič kaj lepo ne gledajo z liberalci in nacionalci. Ker nacionalec posl. Valc ni hotel pri otvoritveni seji zaklicati cesarju živio, staviti so namerale konservativci interpelacijo zaradi tega. Deželnemu glavarju se je komaj posrečilo jih odvrniti od tega koraka. Vendar je vsa reč prišla na svetlo in sedaj je nemška večina s svojim Valcem osramočena, nemški konservativci pa v deželnem zboru večini iako neljubi tovariši. Da, v naših deželnih razmerah je mnogokaj gnijlega.

Volilna preosnova. V štajarskem deželnem zboru so nemški konservativci predložili načrt za spremembo dežel. volilnega reda. Predlog se glasi: ustanovitev pete kurije, v kateri volijo delavci in oni, ki ne plačujejo na leto 6 kron davka in nimajo volilne pravice v drugih kurijah, vpeljava tajne in naravnostne volitve, znižanje cenzusa od 10 na 6 kron, izločitev industrijskih krajev iz skupine kmetskih volilnih okrajev, pomnožitev mandatov za kmetske okraje in utesnитеv vsega veleposestva v prvo kurijo.

Goriški deželni poslanci so letos zopet vstopili v deželni zbor. Vlada sicer nič storila, da bi jim pozlatila pot, a v njihovih lastnih vrstah je nastal razkol, in stranka je imela pred stranko strah, da vstopi v deželni zbor ter stori kaj za volilce. Zato sta obe stranki poslali svoje poslance v deželni zbor.

Rusija se giblje in Turčija se trese. Govori se, da so nastale med Rusijo in Turčijo napete razmere. Rusi so mobilizovali velik del svoje vojske in mornarice. 250.000 ruskih vojakov je neki pripravljenih in v Črnom morju čaka povelja mnogoštevilna mornarica.

Med Srbijo in Črnogorom so pretrgane diplomatske zveze. Tega razrušenja je baje deloma kriv tudi avstrijski minister. Sploh je na Balkanu tako nemirno ozračje, da je že celo Avstria ukrenila v Bosni in Hercegovini nektere varnostne priprave. V Nišu se je Milan nedavno izjavil pred zbranimi

oficirji: «Vedite, da će bi bil prisiljen zapustiti to zemljo, če bi ruske spletke (?) se pokazale močnejše kakor moje pravo, podpalim pred svojim odhodom ves Balkan ter pripravim tako zmešnjavo, ki bo težko kdaj odstranjena.»

General Joubert, vrhovni poveljnik Burov je 27. t. m. v Pretoriji umrl. Ves Transvaal žaluje radi smrti svojega odličnega rodoljuba in nadarjenega vojskovodje. Rojen je bil l. 1831 v Kaplandiji. Spočetka je bil trgovec. Njegova smrt je za Bure velika izguba. Vendar pa ne bodo vsled tega vdarcu ponehali, ampak nadaljevali boj do popolne zmage ali popolnega poraza. Na Joubertovo mesto je stopil general Louis Botha.

Vojška v Južni Afriki. Pri Brandfortu, kakih 40 angleških milj severno od Bloemfonteina, ob žezeznici, ki vodi v Kroonstadt, se je bila minuli četrtek bitka, ki je trajala tri ure, po drugih virih celo celi popoldan, in v kateri so izgubili Angleži blizu 200 mož. Koliko mož je padlo na burski strani, poročila ne povedo, le Roberts ve poročati, da so bile izgube na obeh straneh izredno velike. Vendar pa ni verjeti njegovemu poročilu, da so se Buri umaknili iz Brandforta, ker se na drugi strani trdi, da je Burom došla iz Kroonstadta nova pomoč z naročilom, naj vztrajajo na mestu.

Dopisi.

Maribor. (Gledališka predstava.) Dne 1. aprila se je vendar le predstavljal Cvrček. To Vam je bil večer, kakoršnega še nismo doživel v Narodnem domu! Sijajan uspeh na vsej črti! Strogi presojevalci so pazili na vsako besedo, na vsako kretnjo, da bi jo črno zaznamovali, a zaman bili so prevarjeni, morali so odati s papirjem brez črnih črt. Igra sama na sebi dobre vsebine, igralci popolnoma uglobljeni v svoje uloge, uprizoritev gladka, brez vsake zavire, uspeh torej ni mogel izostati! Največjo zaslugo na dobro uspelem večeru ima brezdvomno požrtovalni gospod režiser. Njemu torej prvi poklon, največjo zahvalo! In sedaj k igralcem! Cvrčka, glavno ulogo, je igrala Stana. V nespretnih, neokretnih rokah bi postala uloga skrajno smešna, a Stana jo je dovedla s svojim spremnim igranjem do umetniške popolnosti. Kako je ugajala, kazalo je burno ploskanje po vsakem nastopu. Bila je mlado dekle, ljubezni nagajivček, otrok prirode, nepokvarjen v svojih nazorih in svojem življenju. Težavna uloga starke Srdane je

je dosegel to zanj tako visoko vojaško dobrostanstvo. Na vsa takšna vprašanja si je bil Juri že prej skoval odgovore, predno se je napotil domu. Pritožil se je tudi temu in onemu, koliko je pretrpel začetkoma, ko se je učil jezditi: češ, noge so mu pod konjevim trebuhom z jermenom zvezali in podili žival v dir. Vsa čревa so se mu obračala in mesala po trebuhu. To je trajalo okoli četrte ure, in po kratkem odmoru se je začela ista reč z nova. Popolnoma utrujen je prijezdil vsakikrat domu v vojašnico. Najrajši bi bil legel k počitku, a tedaj je moral snažiti konja in sebe. Uboga žival mu je bila tako hvalična, da ga je tu in tam s podkvo treščila v bedro ali celo v trebuh, da mu je sapo zaprlo.

Dobro se je Juriju godilo doma na dočist. Vsega je imel dovolj, kar mu je poželelo telo; rujnega vinca se je na dan svojega odhoda tako nasrkal, da še je sicer mogel stopati, a pozabil je samega veselja na svoje »šterne«. Da ni bil ravno zelo »mirkiš« glave, smo že videli zgoraj, ko smo poročali o njegovih šolskih uspehih. Korajzen je stopil v kasarno, ko ga sreča njegov stotnik. Juri ga je sicer pozdravil, a stotnik je imel ostre oči.

«Hej, Čudak, kje si pa dobil zvezdice? Kdaj smo Te pa imenovali za poddesetnika?»

bila istotako v najsprednejših rokah. Pretresljiv je bil posebno njen zadnji nastop, kjer neusmiljeno izprašuje vest ošabnemu Bujanu. Z eleganco, v nastopu in toaletah, se je igrala uloga Milunke. Ustvarila nam je z nedosegljivo dovršenostjo ošabno, visokoletče kmečko dekle. Blaga, dobrosrčna, ljubezna je bila mati Bujanka. Uloga očeta Bujana je bila v dobrih rokah, zato pa je bil tudi oče Bujan naraven, istinit. Sabin se je pokazal dovršenega, mislečega igralca. Želeli bi ga videti večkrat na odru v primernih ulogah. Borko je igral naravno in prikupljivo ljubezni polnega, naivnega Sabinovega brata. Oče Nadej je splošno ugajal. Tudi manjše uloge so se igrale spremno. Sploh je bilo opaziti, da so vsi igralci z veseljem podajali svoje uloge. Občinstvo jim je izkazovalo hvaležnost z navdušenim ploskanjem. Kakor slišimo, se bo igra po Veliki noči ponovila. To je srečna misel! Mi bi dodali samo željo, naj pridejo takrat gostje iz vsakega kotička slovenskega Štajaria, da občudujejo spremnost naših diletantov in se divijo veliki nadarjenosti našega slovenskega naroda.

Iz Celja. (Kako agitujejo katoliški Nemci.) Linški Bismarkovci so tudi hoteli imeti Bismarkovo ulico. Ko se je izvedel ta sklep občinskega zastopa mesta Linc, se je takoj sestavila prošnja na deželni odbor, naj razveljavi ta sklep. To prošnjo je podpisalo čez 900 linških meščanov, med njimi čez 400 volilcev. Z dežele pa je v nekaj dnevih došlo od občin 200 protestov zoper Bismarkovo ulico. Posledica je bila, da je deželni odbor zgornjeavstrijski, ki ima le enega liberalnega člena, razveljavil ta mestni sklep. Ni čuda, da so katoliški Nemci zgornjeavstrijski tako delavni, tako navdušeni za katoliško vero in avstrijsko domovino, saj njihovo politično društvo »Katholischer Volksverein« šteje 38.000 udov. Če se gre za kako versko ali domoljubno zadevo, se vzdigne za pravično, sveto stvar kar cela dežela in nasprotnik je takoj premagan.

Kako malenkostna, slabotna je v primeri z zgornjeavstrijsko naša južnoštajarska slovenska politična organizacija! Zato so tudi vsi naši uspehi taki! »Katholischer Volksverein-a« mesto pri nas zavzema »Slovensko društvo v Mariboru«. Ali to društvo sploh kaj dela? Poprejšnje vodstvo se je grajalo od mnogih strani. Kaj pa sedanje, novo?! Zastonj zasledujemo sledove kakega oživljenega delovanja! Ali mislite rodoljubi, ki sedite v vodstvu tega društva, da ob požaru zadošča, če pridejo gasilci na kraj nesreče, kadar je že vse pogorelo?! Resnici na ljubo bodi po-

«Nimam jih pri sebi,» pravi Šimon, «pa pojdem lahko po nje.»

«Stori mi to uslugo! Zdaj je ura deset, in lahko še pridem o pravem času v trg, da plačam dolg.»

Čez četrte ure jo je že mahal Čudak po cesti s pipo v ustih in z zavihanimi hlačami, da mu je držalo hlačnico notranje čevljevo ušesce zgoraj, vnanji del mu je pa visel posvevno po skornji. Okoli rame je imel veliko torbo, v kateri je nosil ribe, navadno ščuke v mesto, ki jih je bil na trnek vlovil.

V.

Bližale so se binkošti. Oče in sin sta se jih veselila. Juri pa še vedno ni dobil zvezdic, da bi se z njimi doma ponašal in posebno razveselil svojega očeta. Lagal bi tudi ne bil rad. Domislil si je po dolgem duševnem naporu rešitev iz zadrege. Pojdem v prodajalnico, kjer bom videl izložene »šterne«. Med potom moram skozi dolg gozd; tam se skrijem v grmovju in si prišijem zvezdici na ovratnik. Vračajoč se, jih zopet porežem, predno dospem v vojašnico.

Na binkoštni pondeljek so vedeli že vsi farani, da je Čudakov sin Juri poddesetnik. Vse se je čudilo, kako je to mogoče. Umevno je toraj, da so ga izpraševali, kako

Juri je naenkrat obledel. Mahoma mu je izginila vsa dobra volja.

Stotnik je zapovedal straži, naj ga takoj odvede v temnico. Če ga do sedaj niso izpustili, še piha kašo v ječi.

Pripomnim še naj, da se je Matiji stroj ponesrečil. Napravil je le veliko kolo, ki pa se ni hotelo samo sušati. S cesarjevo podporo tudi ni bilo nič.

Smešničar.

Zanesljivo znamenje. Boštjan: »Kako te vzprejme žena, kadar prideš pozno v noč iz krême domov?«

Luka: »To spoznam že v kuhinji, skozi katero hodim v sobo!«

Boštjan: »Po čem?«

Luka: »Po metli! Če je v kuhinji, tedaj je dobro!«

Boštjan: »In če je ni?«

Luka: »No, če je ni, tedaj jo ima žena pri sebi, in potem — —!«

* * *

Pijača sit. Mož pride pjan domov. Žena se huduje in reče: »Nikoli nisi sit pijača! — »Večkrat nego ti!« odgovori ji pijanec.

vedano, da po mnogih krajih v zadnjih letih rapidno nazadujemo. Nasproti tem žalostnim pojavom pa je opaziti z vsakim letom več mlačnosti in vnemarnosti. Ali bomo čakali, tako dolgo, da nam bodo nasprotniki hodili že po naših glavah?

Ali svoboda ali smrt! To geslo Burov bodi tudi naše geslo. Če se tu ali tam ne moremo več vzdržati, pa saj umrimo v častnem boju, ne da bi se kar izročili nasprotnikom na milost in nemilost.

Hudi časi in mnogi boji še nas čakajo. Vztrajali bomo le tedaj na dedni zemlji naši, ako bomo vsestranski politično organizovani vsikdar vsi kakor en mož po vsem Južnem Štajaru vstali za svoje pravice, da bo naš glas mogočno odmeval na vse strani in južnško branil našo pravdo. Budnica Davorina Trstenjaka, s katero je ta že pred 50. leti budil svoje rojake, je kaj umestna tudi za našo dobo:

Bratje, kliče domovina,
Vstan' te v njeno sveto službo,
Dolžnost vsakega je sina,
Da ustopi v sveto družbo,
Kteria materi pomaga
Rešit tujega se vraka!

Iz Jarenine. (Hranilnica in posojilnica) naša je imela v nedeljo dne 25. marca svoj prvi letni redni občni zbor. Iz poročil posnamemo sledeče: Hranilnica in posojilnica je začela svoje delovanje dne 23. julija 1899. Uvod je imela koncem leta 41, ki so vplačali 532 K deležnine; vlagateljev je bilo koncem leta 21 z vloženim denarjem 8303 K 24 vin., dolžnikov pa 24 s 7923 K izposojenega denarja. V kratki dobi 5 mesecov je imela posojilnica 25.495 K 43 vin. prometa. Čisti dobiček je znašal 11 K 91 v., pridjal se je rezervnemu zakladu, ki ima z ustoppino vred 93 K 91 v. Na mesto pok. župnika Fišerja je bil izvoljen v načelstvo jareninski župan Ig. Zupanič. Odbor hranilnice je sedaj sledeči: Čižek Jožef, dekan, načelnik, Ig. Zupanič, župan, namestnik, nadučitelj Jožef Slekovec, tajnik, posestniki Jož. Polančič, Jožef Jager, Leopold Zupanič, Ivan Sekol v Jarenini, nadučitelj Fr. Šijanec in posestnik Franc Plateis pri Sv. Jakobu v Slov. gor., odborniki. Pregledovalca računov sta: župnik Ivan Kapler pri Sv. Jakobu in kaplan Fr. Sal. Gomilšek. Premenile so se nadalje nekatere točke pravil in se izrekla soglasno zahvala nadučitelju Slekovcu, ki brezplačno opravlja tajniški posel.

Kakor priča to poročilo, stoji jareninska »Hranilnica in posojilnica« že na trdnih nogah. S kratkim svojim delovanjem je sijajno dokazala, da je za naš kraj potrebna in prekoristna; da se ni treba bati za nje nadaljnji obstanek, priča nje lepi začetek in jamči delavno načelstvo. Ljudstvu je zelo olajšana denarna pomoč, pa tudi lepo priliko imajo Jareninčani in Jakobčani, da tu obrestnosno nalagajo svoje preostale denarje. Posebno mladina, nadalje posli, otroci kaj lahko sedaj skrbe za bodočnost, za stara leta. Prav umestno se je povdarsalo pri občnem zboru, naj bi vsi gospodarji pospeševali varčnost svojih otrok, hlapcev in dekel. Gospodar vprašaj posla pri izplačevanju, koliko zasluzene plače nujno potrebuje; to mu izplačaj, ostalo pa mu naloži v hranilnico. Stariši pa naj včasi napravijo otrokom kako veselje s tem, da jim nekaj kronic naložijo v hranilnico. Da bo teh kronic vedno več, bodo potem že skrbeli otroci po svojih močeh. Mladina še je vse premalo varčna. Dekleta dostikrat preveč izdajo za po nepotrebem ošabno obleko, veliko rajši še fantje zapravijo po krčmah svoj zaslužek. Kdor pa hoče kdaj kaj imeti, mora že v rani mladosti začeti varčevati. Marsikdo težko začne; ko pa ima enkrat 1 gld. v hranilnici, pa dobiva vedno večje veselje do varčevanja.

Hranilnica obrestuje vloge po 4½% posojilnica pa posojila po 5½%. Uraduje se ob nedeljah od 8—12 ure predpoldne v hiši nadučitelja Slekovca v Jarenini. Daj Bog, da bi se mladi denarni zavod obmejnih Sloven-

cev tako lepo dalje razvijal, kakor je pričel lepo svoje delovanje in da bi prav veliko storil za narodni in gospodarski napredok obeh župnij: Jarenine in Sv. Jakoba v Slov. goričah, za kateri je bil ustanovljen.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Rodoljubi, sklicujte shode! Živa beseda ima veliko moč. Prepričevalna, jasna beseda o žalostnem brezpravnem našem položaju naj vzdrami naše ljudstvo po vseh krajih lepega Južnega Štajara, naj dokaže našemu narodu, da le po ločitvi od Gradca napočijo zanj pravičnejši časi. Proč od Gradca! Ta klic naj mogočno odmeva po celem Južnem Štajaru! Poseben namestniški oddelek v Mariboru, ločitev deželnega šolskega sveta v nemškega in slovenskega, mesto nemške kmetijske družbe posebni kulturni svet z nemškim in slovenskim oddelkom, slovenski ljudskošolski nadzornik, slovenske ljudske in srednje šole itd. to so naše nujne zahteve. Od izpolnitve teh je odvisna boljša naša bodočnost. Slovenci, vsi na noge za naše svete pravice, ki nam jih priznavajo državni temeljni zakoni, pa nam jih vlada ne da. Kdor se pusti teptati in zatirati, pa se ne gane za svoje življenje, ta ni vreden svobode, niti usmiljenja, niti življenja. Ganimo se, za naše življenje se gre! Po naših mnogobrojnih shodih, izjavah in protestih naj svet spozna, da smo Slovenci politično zrelo ljudstvo. Delajmo hitro, edino, goreče in navdušeno, da zagotovimo potomcem svojim zemljo očetov, jezik in vero očetov, da odvrnemo nadaljnjo skrunjenje naših svetinj, da trajno ohramimo krasni in rodovitni slovenski Štajar celokupni slovenski domovini! Delajmo z Bogom in Bog nam bo pomogel v tej pravični stvari do končne zmage!

Imenovan je rečnim nadzornikom na Štajarskem g. Rafael Krušič, orožniški stražmojster na Planini.

Birmovanje bo v dekaniji Maribor levi breg: 24. maja pri Sv. Petru pri Mariboru, 27. pri Sv. Martinu pri Vurbergu, 28. pri Sv. Barbari pri Vurbergu, 31. v stolnici mariborski (samo vizitacija), 4. junija pri Sveti Marjeti na Pesnici, 5. v Selnici, 10. v Kamnici, 11. pri Sv. Križu nad Mariborom, 13. v frančiškanski cerkvi v Mariboru (samo vizitacija). V dekaniji šmarski: 16. junija na Ponikvi, 17. pri Sv. Juriju na juž. ž. z. 18. v Dramljah, 19. na Kalobju, 20. v Slivnici, 21. pri Sv. Stefanu na Žusmu, 22. v Zibiki, 23. na Sladki gori, 24. v Šmarju, 25. pri Sv. Vidu. V dekaniji celjski: 30. junija v Teharjih, 1. in 2. julija v Celju, 3. v Galiciji, 4. v Žalcu (Petroviče), 5. v Grižah, 6. v Št. Petru, 7. v Polzeli. V dekaniji braslovški: 8. julija v Braslovčah, 9. v Šmartinu na Paki, 10. na Vranskem, 12. v Št. Juriju ob Taboru, 13. v Rečici in na Gomilskem, 14. v Št. Pavlu.

Štajarska kmetijska družba. V sredo dne 28. marca je imela štajarska kmetijska družba v Gradcu občni zbor. Govorili so tudi o Slovencih. Podpredsednik Poš je rekel, da kmetijska družba skrbi tudi za Spodnjištaj. Mi vprašamo vse slovenske kmete: Kaj pa Vam je že dala kmetijska družba? Odgovori: nič! Kmetijska (!) družba skrbi le za spodnještajarske nemške meščane (!), ne pa za slovenske kmete. Evo kaj dokaza! V sredo je družba odlikovala naslednje spodnještajarske kmete (!): Viteza Haupta, slovenebistriškega župana Stigerja in mariborskoga živinodravnika Haagena. To so spodnještajarski kmetje! Nazadnje pa je izjavil podpredsednik, da bo odslej težko kaj več storil za spodnještajarske kmete, ker nočemo pripoznati zaslug kmetijske družbe. Za Boga, kaj pa naj pripoznamo, povejte nam vendar gospod Poš! Kmetijska družba doslej ni nič storila za

nas in tudi odslej ne bo po izreku g. Poša! In vendar hočejo, naj ljubimo kmetijsko družbo??

Francelj Girstmajer je pri občnem zboru kmetijske družbe izvajal, da slovenski kmetje ne stojijo za slovenskimi poslanci. No, no, morda pa stojijo za Franceljnom? Ali se ne spominja več, da jih je pri zadnjih volitvah tako malo stalo za njim, da je ravno sijajno propadel. Sicer pa je to lepa kmetijska družba, v koji se napadajo slovenski poslanci, v koji se tira politika. Ali se tako skrbi za kmetijstvo? — Ali naj Slovenci spoštujemo tako družbo, v koji se govori proti našim poslancem?

Ptujski župan Ornik je zatrjeval v sredo v kmetijski družbi, da Slovenci nočejo samouprave za Spodnji Štajer. Mi smo jako radovedni, kje je Ornik to izvedel. Mi poznamo malo boljše štajarske Slovence, a kaj takega še nismo slišali. Gospod Ornik ima menda mnogokrat tudi politične sanje. Sicer pa tudi take opazke ne spadajo v nepolitično kmetijsko družbo!

Političen napad v kmetijski družbi. V sredo dne 28. marca je pri občnem zboru štajarske kmetijske družbe neki Malik iz Lipnice ostro napadel spodnještajarske odvetnike ter jih imenoval «windische Hetzadvocaten, die das Land zu Grunde richten.» Tako se govori v nepristranski (!) kmetijski družbi. Predsednik govornika ni zavrnil. Vprašamo, ali bodo slovenski odvetniki pustili te besede na svoji časti? Tega ne smejo, to so dolžni ugledu svojega stanu. Slovenci pa lahko vidijo, kaj se vse dogaja v kmetijski družbi!

Kako skrbijo za Slovence! V osrednji odbor štajarske kmetijske družbe se zopet ni volil noben Slovenec, pač pa naši znani nasprotniki kakor Lenko, Stiger, dr. Leušner in Pistor.

Dvojezične poštne tiskovine. V Muti pri Marenbergu si pošta ni hotela omisliti slovenskih poštnih tiskovin. Mlad ondotni rodoljub se je vsled tega pritožil na pošto in brzojavno ravnateljstvo v Gradec. Kmalu na to je imela mutska pošta dvojezične tiskovine. Pritožitelju se je to tudi naznailo. Kjer je potrebno, naj se posnema!

Iz Ormoža. Veliki Nemec in glavni Wolfianec G. Fuchs, asekurančni uradnik v Ormoži je izstopil iz sv. kat. cerkve ter postal luteran. Ta mož je doma iz Cerovca in njegova očetova hiša slovi zavoljo narodnosti in krščanskega duha daleč na okrog.

Iz Črešnic. Zadnje dni januvarja t. l. je bil na kratek čas za župana izvoljen M. Laubič, p. d. Pušnik. Pričakujemo od njega, da bo po postavah od cestnih oskrbnikov odločno terjal, da prav pridno popravlja do zdaj strašno zanemarjene ceste. O Velikonoči nas zapusti gosp. Franc Brinar, učitelj. 7 let je tukaj mladino pridno podučeval, bojeval se v konjiških in celjskih učiteljskih zborih za narodnost ter si ohranil krščanski duh. Božja milost ga naj vodi tudi v Zibiki, da ostane zvest sv. veri in narodu. Gospod naslednik mu bodi podoben! Tretjo spremembo bi si bili žezeleli. Dežela bi naj bila tudi naša od sveta in trgovine daleč odločeno šolo postavila iz 3. v 2. plačilni razred, pa vidimo, da slovenskim učiteljem v Gradcu ne rastejo zlo rožice. — V ponedeljek po Devici Mariji je že toča na ogled prišla in v 10 minutah vse pobelila, od četrtega 29. t. m. pa imamo snega za dolgo ped na visoko. Na župnijskem polju in pri 2 sosedih so plazovi veliko škode naredili.

Podsreda. Veselje in radost je navdajalo srce vsakemu, ko so se naši odborniki razšli po dokončanej seji ter povedali, o čem je zboroval občinski zastop na čelu mu vrli župan gosp. Fr. Levstik. Jednoglascno in navdušeno je bil sprejet predlog, da se izvoli častnim občanom oziroma tržanom č. g. A. Lednik v Ločah, bivši župnik v Podsredi. S tem lepim činom odzval se je naš odbor že večkrat izrečeni želji in tudi lepo pokazal, da ve ceniti premnože zasluge, koje si je pridobil č. g. A. Lednik za Podsredo.

Osebna vest. Sekcijski svetnik v finač. ministerstvu dr. Globočnik pl. Sorodolski je dobil naslov in značaj ministerskega svetnika.

Šoštanjskega okrajnega zastopa načelnik Ivan Vošnjak in njega namestnik V. Ješovnik sta dobila najvišje potrjenje.

Slovenski odvetnik v Mariboru. Odvetniški koncipient dr. Karol Grossman bo v Mariboru otvoril lastno odvetniško pisarno.

Za občino Brezje in Senovo v polit. okraju Brežice se je sprejel v seji državnega zbora dne 17. marca t. l. sledeč predlog po nasvetu poslanca J. Žičkarja: «Občini Brezje in Senovo, ki sta bili leta 1899 po toči hudo poškodovani, sta sprejeli sicer nekoliko podpore v žitu na podlagi postave z dne 17. novembra 1899. Ker pa tamošnji prebivalci še veliko silo trpijo, se zahteva od visoke vlade, naj se jim podeli živež in seme za setev.» V isti seji se je sprejel nadaljni predlog istega poslanca: «Občina Kapela v brežiškem političnem okraju je trpela, kakor prejšnja leta, tako tudi l. 1899. veliko škodo po preplavljenju Sotle. Akoravno je pa prošila na podlagi postave od 17. nov. 1899. za brezobrestno državno posojilo, se njej je prošnja odbila. Radi tega se pozivlje visoka vlada, da se imenovani občini podeli to posojilo.»

Iz Ptuja. V št. 12. «Slov. Gosp.» smo čitali o mnogih požarih v Dornovi. V tej zadevi še moremo omeniti posebno veliki ogenj pred kakimi 21 leti, ki je okoli 52 poslopij upepelil. Ptujski Slovenci Vas, bratske Dornovčane, ob tej priliki opozarjam na velevažno reč, in to bi bilo, ustanovite si »požarno brambo«, kakoršnih imamo že mnogo po Slov. Štajaru in tudi v bližini na pr. pri Veliki nedelji, v Trgovšči, pri Sv. Janži na Drav. polju in pa v Ljutomerskem okraju. Združite se in sklicite svoje veljavne može na zborovanje. Gasilna društva so velikega in koristnega pomena posebno za velike vasi.

Iz Šmartna tik Slovengradca. Naše bralno društvo je imelo 25. marca zborovanje. Udeležilo se je veliko ljudstva. Dost novih udov je pristopilo. Čeprav je društvo mlado, vendar prav pridno napreduje, na kar smemo biti ponosni Šmarčani. Iz zapisnika se nam je povedalo, koliko knjig in časopisov se je prečitalo in izposodilo na dom. Društvo je v tem oziru že mnogo koristilo. Slovensko ljudstvo ima posebno veselje za čitanje lepih koristnih knjig. Lepa hvala vsem, kateri ste društvu kaj darovali!

Iz Solčave. Dne 28. marca predaval je tukajšnjemu občinstvu znani in priljubljeni potovalni učitelj g. Martin Jelovšek, posebno o pravilni vzgoji krepke in zdrave plemenske živine, t. j. da mora biti bik kakor tudi krava le potomec zdravih, dozorelih roditeljev. Razlagal je pravilno napravo gnoja in gnenja, da se more dobra živina tudi dobro rediti. Seznanil nas je z dejelno postavo o bikorejskih zadrugah, tako da bo mogoče tudi solčavskemu osamljenemu kmetu po pravilih te postave zadružnikom že obstoječe zadruge prideti živino, s katero, upamo, se bomo mogli dobro izkazati pred občinstvom, naj se pride iskat klavna ali plemenita živina. In tako kličemo iz snežnih solčavskih planin: kmetje! združimo se, opazujmo z bistrom očesom premembe časa, da ne ostanemo celo v valovih časa in prememb, v katerih nam je živeti.

Podučen shod je bil napovedan za nedeljo dne 25. marca pri sv. Jakobu v Slov. gor. Napovedal je namreč učitelj gosp. Belé, da bo prišel in obljubil je govoriti marsikaj podučnega in za naše kmetovalce celo posebno potrebnega. Pa žal, zbolel je v zadnjem trenutku in napovedan shod je vsled tega izostal.

Iz Kozjega. Zunanji napis pri naši sodniji je še vedno samo nemški, sodni okraj pa samo slovenski, bode pač treba pri ministerstvu povprašati, zakaj se na prošnjo okrajnega zastopa ne naredi dvojezični napis. — Nemška Kragorova gostilnica na Žabjaku,

která se je pred letom z godbo in »hajljanjem« otvorila, je zaspala. Nihče ne žaluje!

V Slov. Gradcu so v četrtek 29. sušča starotrški preč. g. dekan slovesno blagoslovili novo kapelo v deželni bolnišnici. Pri obedu v bolnišnici je razven preč. duhovščine bil svetovalec deželne sodnije in okrajni sodnik pl. Sokol, vodja okr. glavarstva Čapek in mestni župan Goll; stregle pa so usmiljene sestre grofica Šafgoč iz Gradca in prednica Roza Napotnik iz Maribora.

Cerkvene. V Čadramu se je devet-dnevica v čast Kristusovemu trpljenju od 17.—25. marca obhajana v novi cerkvi v klubu nujnega dela prav dobro obnesla in je bilo vsaki dan pri vseh 3 opravilih veliko ljudi. 1100 vernikov bilo je pri sv. obhajilu. Peli so domači pevci prav lepo. Hvala vsem, ki so k tej lepi pobožnosti kaj pripomogli! — Na Ponikvi se je obhajal sv. misijon od 25.—31. sušca. Vodili so ga z velikim uspehom čč. kapucini iz Celja. — V Celju smo končali duhovne vaje v farni cerkvi. Udeležba je bila velikanska. Izborni in temeljni govor preč. misijonarjev so privabilo toliko poslušalcev, da je bila cerkev pretesna. Vsak stan je imel zase poseben pouk. Jako glijivo je bilo v nedeljo 25. sušca. Fantje so se zbrali v farni cerkvi ob poldruži uri po poldan. Bilo jih je okoli 600. Od tod se podajo v procesiji, na čelu jim apostolski misijonar gosp. Macur v kapucinsko cerkev, ter so imeli zase poseben nauk. Po potu tje in nazaj so tako navdušeno molili in pevali, da je bilo veselje. Spovednice bile so vsak dan obložene od 4 zjutraj do 8 zvečer. Sv. obhajilo jih je prejelo samo v farni cerkvi okoli 4000. Ker se je tudi mnogo molilo in Bogu v čast popevalo, gotovo božji blagoslov ne bo izostal. Vsa hvala pa Bogu in milostnemu gospodu opatu, ki skrbě tako po očetovski, da, reči moramo, z apostolsko gorečnostjo za izveličanje svojih ovčic.

Velikonočna darila. V Kat. Bukvarni v Ljubljani je izšla nova Spillmanova povest v slovenskem jeziku »Marijina otroka«, okrašena s širimi podobami. Obsega 72 strani, stane 40 h, kartonirana 60 h. Spillmanove povesti so priznano velikega vzgojevalnega pomena, zato posebno ne bi smeles manjkati v šolskih in ljudskih knjižicah. — »Pomladnih glasov« je v Katolški Bukvarni ravnokar izšel X. zvezek. Posvečeni so slovenski mladini. Izvod stane krasno vezan 90 kr., celoplatnen 55 kr., kartoniran 40 kr., broširan 30 kr. »Pomladni glasi« so pri mladini in mladolinjubih na dobrem glasu, zato jih ni treba še posebej priporočati. Letošnji zvezek ima tudi sliko in životopis Slomšeka. Zato naj Štajarci z vnemo segajo po zvezku. — Za duhovnike je izdala Katol. Bukvarna za letošnjo Veliko noč »Duhovski poslovnik« v drugem popravljenem natisu. Obsega 358 strani in 42 strani obrazcev in stvarnega kazala v 8°. Broširan izvod stane 4 K, trdo vezan v polšagrinu ali celoplatnu 5 K 20 h, po pošti 30 h več.

V Šmartnu pri Slovengradcu je okrajni zdravnik šolo zaprl, ker je ena gospica učiteljica na influenci zbolela.

V Braslovčah snujejo prostovoljno gasilno društvo. Rodoljubi, držite skupaj kot pri zadnjih občinskih volitvah, sicer vas znajo spraviti Nemci pod komando.

V Savinjski dolini boleha še zdaj veliko ljudij za hripo in kašljem.

V Tirnavi pri Gomilskem je pogorela hiša z gospodarskim poslopjem.

Utonil je v Sotli blizu Klenovca Flor. Vrhovnik. V Rogatcu se je napil prej spirita.

V Ljutomeru je umrl dne 2. aprila županov namestnik, Jožef Steyrer.

Umrl je 1. aprila č. gsp. Anton Pučko, župnik na Polenšaku v 65. letu svoje starosti. Naj v miru počiva!

Poštne zadeve. Poštni kontrolor Karol Keiter pride iz Celja v Gradec in poštni kontrolor Alojzij Koveindl iz Gradca v Celje.

Duhovniške vesti. Župnijo v Dolah je dobil č. g. Anton Veternik, kaplan v Bra-

slovhah, župnijo sv. Ruperta nad Laškim č. gsp. Anton Mojzšek, kaplan pri Veliki nedelji. Provizorja sta postala kaplana čč. gg. Franc Gartner v Ormožu in Franc Trop v Vitanju.

Iz drugih krajev.

Burom na pomoč! Iz Amerike je odšlo pet kompanij Slovencev in Hrvatov v južno Afriko Burom na pomoč. Preje so se dali fotografirati in je slika razstavljena v Zagrebu.

Ogenj v Vatikanu je nastal minolo soboto v takozvanem Quattro Cancelli. Stražniki in gasilci so o pravem času zapazili ogenj in ga v udušili.

Nesrečen konec botrinje. Posestnik Gmajnar iz moravske fare na Kranjskem in njegova žena sta nesla v Moravče h krstu otroka nekega okoliškega cerkovnika. Po opravljenem krstu sta šla v neko gostilno in tam pila do večera. Ob odhodu pa se je Gmajnar sprel z nekim drugim pivcem. Sprjela sta se in o tem oba padla po strmih stopnicah v klet tako nesrečno, da si je Gmajnar pretresel možgane ter na mestu umrl.

Ruski jezik v čeških srednjih šolah. V češkem deželnem zboru vložé mladočeški poslanci v kratkem samostalni predlog, naj se uvede v čeških srednjih šolah ruščina kot obligatni predmet. Pričakovati je tem povodom zelo burnih razprav, ker bodo nemški poslanci napeli vse sile, da pridobě v tem vprašanju češke veleposestnike, brez katerih predlog ne more prodreti. Za slučaj, da prodre mladočeški predlog, smemo pač biti radovedni, ali bo osrednja vlada tako »priporočilno« spremila dotično zakonsko osnovo, kakor tedaj, ko se je odreklo potrejenje jednakemu sklepu kranjskega deželnega zobra.

Mož z »Bavarskega,« ki se je nahajal v Gorici v zaporu in trdil, da se piše Mihail Fürst, je sedaj moral priznati svoje pravo ime. Tiček je res Miha, ne piše se pa Fürst z Bavarskega, nego je Karnič, rojen na Sladki gori pri Spielfeldu. V Gradcu je lani meseca novembra izvršil ulom ter pri tem podjetju jedno osebo usmrtil, jedno pa ranil.

Društvene zadeve.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru je daroval č. g. L. Janžekovič, župnik v Verženju iz hvaležnosti za storjeno dobro delo 10 K.

Družba sv. Cirila in Metoda zopet trka, Slovenci, na Vaša vrata. Zmiraj nove šole; zmiraj več učnih močij — to stane! V Tržiči smo odprli ravnokar velevažni vrtec — in kako že lepo prospeva! Na Štajarskem, ob najnevarnejši postajanki za naš narod — na Muti — pa o bližajoči se Velikinočni kanimo otvoriti družbino šolo. — Brezdvomno prihodnji mesec pridete v posest novih petekron. Prva vsacega premožnejšega Slovencev bodi naše družbe posest. Pričnite, Slovenci — prosimo Vas — agitacijo za nas s parolo: »Prvo petekron o družbi sv. Cirila in Metoda!«

Jareninsko politično društvo je v svoji zadnji seji sklenilo, da društvo predi meseca aprila in maja zopet kar zaporedoma štiri politične shode, na katerih nam bodeta naša deželna poslanca poročala in nas podučevala, kako se moremo otresti Slovenci suženjskega jarma naših krivičnih sosedov ter si zagotoviti svoj nadaljni obstanek.

Križevci na Murskem polju. Kmetijska zadruga v Križevcih ima svojo prvo redno glavno skupščino dne 22. aprila (belo nedeljo) ob 3. uri popoldne v šolskem poslopu. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev letnega računa. 3. Slučajnosti.

Za družbo duhovnikov vplačali so meseca januarija, februarja in marca čč. gg. Plešnik M. 4 K, Ulčnik M. 2 K, Frece M. 2 K, Eferl M. 2 K, Vraz A. 2 K, Cerjak J. 2 K, Čebašek J. 2 K, Brgez J. 2 K, Voh J.

Načelstvo.

2 K, Musi J. 4 K, Gaberc S. 2 K, Zabukošek G. 2 K, Šjanec Al. (star.) 2 K, Berglez Fr. 24 K (ustan. dopl.), Majcen Jožef 6 K, Ivan Rotner 18 K (ustan. in letn. dopl.), Lom Fr. 46 K (ustan. in letn. dopl.), Šjanec Al. (ml.) 26 K, Frangež J. 2 K, Kovačič Fr. 2 K, A. Šebat 4 K.

Mili darovi za družbo vedenega češčenja: Zreče K 64·90, Pernice K 21·70, Sv. Vid na Planini 24 K, Podsreda 10 K, Negova K 8·40, Sv. Jurij na Pesnici 5 K, Sv. Martin pri Vurbergu 20 K, Selnica 18 K.

Od Sv. Ana na Krembergu. Odbor bračnega društva pri Sv. Ani se najprisrčnejše zahvaljuje za obilno poslane knjige, in sicer: Slavni družbi sv. Mohorja, Matici slovenski ter blagemu rojaku c. kr. deželnemu šolskemu nadzorniku gosp. Josipu Šuman-u in rojaku gosp. Fr. Perku v Novem Mestu. Lepa Vam hvala! Prosimo še na dalje drage Slovence za kak dar v knjigah, ker naše bralno drušvo na slovensko-nemški meji je velike važnosti.

Delavsko podporno društvo v Celju sklice na cvetno nedeljo ob 3. uri popoldan v Narodnem domu svoj redni občni zbor s sledenim dnevnim redom: Pozdrav predsednika, poročilo tajnika, poročilo blagajnika, poročilo gostilniškega odseka, volitev novega odbora in slučajnosti. Obilne udeležbe pričakuje odbor.

«Bralno društvo na Frankolovem» priredi v nedeljo dne 8. aprila t. l. po večernicah v šolskih prostorih društveno zborovanje, pri kojem bo govoril potovalni učitelj gsp. Ivan Belé o sadjarstvu in vinarstvu. K prav obilni udeležbi vabi tem potom prav uljudno predsednik.

Gospodarske stvari.

Deset pravil našim gospodarjem.

1. Spoštuj ime, ktero imas, in opravilo, s katerim se pečaš. Pridobi si spoštovanje pri sosedih s pridnostjo in poštenostjo. Bodi pošten, zvest in vesten.

2. Bodi uzor hišnega očeta. Dolžnost najti bo, otrokom in hišnim prebivalcem v dober izgled biti. Kakoršni gospodarji, taki hlapci; kakoršen oče, taki otroci.

3. Z Bogom začni vsako delo, da bo dober tek imelo. Moli zjutraj pred delom, moli pa tudi po končanem delu. Ako si sam brezbožen, tudi drugi ne bodo pobožni.

4. S svojo ženo ravnaj, kakor želiš, da bi ona s teboj ravnala; s tvojimi otroci pa kakor z od Boga izročenim darilom. Čuvaj, da pridno molijo, da cerkve ne opuščajo, in da se slabe tovaršije ogibajo.

5. Kar prislusiš, prihrani za dom; bodi priden rednik svoje družine, a ne zapravljevec, ki ženo in otroke v nadloge tira. Z zasluzkom moraš shajati. Uredi si stroške tako, da ne bodo večji od dohodkov. Kdor znaten del zasluzka v gostilni požene, je tat lastne družine.

6. Bodi delaven in varčen — ti in tvoja žena. Ako si ti varčen, bo tudi tvoja žena. Težko se denar prislusi, pa hitro zapravi. — Uči svoje otroke varčnosti, in naj tudi včasih pomanjkanje skušajo. Zgodaj naj se nauče spoznavati, kako trdo je, si živež in obleko prisluziti. Ako otrokom nikdar ničesar ne pomanjkuje, ne bodo znali vrednost denarja ceniti.

7. Ne trati nikdar drazega časa, in tudi nedeljski počitek pametno uživaj. — Računaj, koliko en potratni dan zapraviš, in koliko to znese na leto. Nikjer ni zapisano: «Hodi pogosto v gostilno.»

8. Varuj se igre; to je silno nevarno ter postane strast.

9. Brez gospodarske potrebe ne delaj dolgov, za vse na svetu ne; dolgovi se kaj lahko store, a grozno težko poravnajo.

10. Imej svoje sinove in hčere vedno pred očmi. Na tebi je ležeče, ti li prineso čast ali sramoto v hišo. Kdor se ti noče pokoriti, naj gre rajše daleč od hiše, kolikor ga noge poneso; bolje, nego bi ti sramoto kedaj delal.

Ako se po teh naukih ravnaš, boš spoštovan mož in časti vreden gospodar, in božji blagoslov kraljeval bo nad tvojim pohištvtom.

D. N.

Slovenci, Slovenke!

podpirajte „Našo stražo“;
pristopajte k „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

Štajarski Slovenci, darujte za šolo v Muti

Loterijske številke.

Dunaj: 31. marca 1900. 87, 26, 32, 59, 60
Gradec: » » » 16, 86, 84, 78, 71

Fotografski zavod v Mariboru

je najstarejši

Henrika Krapeka, v Fritsch-evi vili Badgasse št. 11.

Dohod k vili skoz Grabengasse, Bad- in Fabriksgasse.

Priporoča fotografiska dela vsake vrste od medajlonove do cloveške velikosti, ter vse najboljše in najhitreje izvršuje.

Velika noč 1900

Kdor hoče za bližajoče se Velikonočne praznike kaj kupiti, naj nikar ne zamudi obiskati mojo trgovino. Blago je vse sveže, ker je ravnokar došlo.

V vsaki reči ima kupec veliko izbiro po priznano najnižji ceni.

Za gospode: lepe bele srajce, ovratnike, naročke (mansete), žepne rutice, velika izbira zavratnic (kravat), volnene srajce (Jägerhemd) z ovratnikom ali brez njega, svitice (Unterhosen), nogovice, pasovi.

Za gospe: lepe črne in pisane predpasnike, suknjice (bluze), nogovice, rokovice, nederce, usnjate pasove, oramnice (pelerine), in zavratnice po najnovejši modi, otročja oblačila, kakor tudi za dečke.

Posebno opozorim šivilje na moje najnovejše okraske, čipkaste trakove, svileno robo in žamet. Šivilje, ki kupujejo večjo množino blaga in kupujejo vedno pri meni, dobijo vsakokrat 10% popusta. — Velika izbira blaga je tudi za krojače. Za mnogobrojni obisk prosi

**Kajetan Murko, trgovec
v PTUJU glavni trg v PTUJU.**

Velika noč 1900.

Vosek

ali

prazno satovje kupuje
po najvišji ceni in vsako množino
Fr. Gert, medičar, Maribor.

Čebelarji ali trgovci, ki imajo kaj tacega blaga na prvdaj, naj povprašajo po dopisnici, koliko se bo dobilo za blago in kako naj se dopošlje. Odgovor takoj. 1-3

Vožnje karte in tovorni listi v

AMERIKO

Kraljevi belgijski poštni parnik
Red Star Linie, Antverpen
vozi naravnost v

Nori Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr.
avstr. vlade. — Natančna pojasnila daje:

Red Star Linie, Dunaj
IV. Wiedenergürtel 20

ali pa

Anton Rebek v Ljubljani —
Kolodvorske ulice 34.
Julij Popper, Innsbruck —
Bahnstrasse 8.

Dr. Anton Kaisersberger

okrožni in redni ● • ● • ● •

• ● • ● • ● bolniški zdravnik v Krškem

ordinuje od 8—10 ure dopoludne v Franc-Jožefovi bolnici, pozneje pa v mestu na domu.

Peča se tudi s zobozdravništvom, * * * * * plombira zobe ter izdeluje zobovja po najnovejšem načinu.

3-3

Vozni red Dravograd-Velenje.

1243	348	Odide	Spodnji Dravograd	Pride	1203	822
1253	358	↓	Št. Janž S. p.	↑	1153	812
101	406		Sv. Jedert		1146	805
115	420		Slovenji Gradec		1133	752
125	430		Turška vas		1123	741
135	440		Dolže		1113	731
146	451		Mislinje		1103	721
159	504		Gornji Dolič		1053	711
202	508		Huda luknja S. p.		1044	702
212	517		Paka S. p.		1035	653
225	530	↓	Velenje	Odide	1022	640
505	720		Celje		740	410

Umetno-obrtna delavnica

cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedeneca
v Mariboru,

Kokoschneegg-Allee, Hilarinsstrasse, Garneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd.

Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo **nagrobnih spomenikov**. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, mramorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene.

Karol Tratnik,
izdelovatelj cerkvenega orodja in pa posode
stolne ulice št. 1. v Mariboru, Domgasse Nr. 1

Priporoča se preč. duhovščini
za naročila cerkvenih orodij:

monstranc, kelihov, ciborijev, lestencev,
križev, svečnikov, itd. v različnih zlogih,
katere prav lepo in trpežno izdeluje.

*Staro cerkveno orodje prav dobro
popravljam, pozlatim ali posrebrim v ognji.*

Za vse svoje izdelke jamčim, priznalna pisma naročnikom na razpolago.

Svoji k svojim.

Pristava!

Lepa pristava obstoječa iz zidane hiše in zidanega gospodarskega poslopja, kritega z opeko, 8 oralov njiv, 25 oralov travnikov, velikega sadunosa in zelinjaka, 6 oralov gozda vse v najboljem stanju, pol ure od Ptuja v lepi ravnini v župniji Marija Novaštifta se proda zavoljo starosti in bolehnosti lastnice po ugodnih pogojih po sodnijski cenitvi za ceno 16.000 gld.

Vpraša se pa pri posestnici **Marjeti Wetzelmeier, v Turniču pri Ptaju.**

1-3

Karl Kerth

stavbeni in umetni ključar prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela za cerkvene in zasebne stavbe: kakor **omrežja za olтарje, za mostovže, za stopnice, za vrtove in slemenja, za grobove, strelovode itd.** po najnižji ceni pri vestni izvršitvi.

Oskrbi tudi kar najhitreje vsa v svojo stroko spadajoča popravila.

Delavnica: 1-5

Koroška ulica 37, poprej Sirak

Na prodaj!

Lepo posestvo blizu farne cerkve in državne ceste, med Mariborom in Slov. Bistrico na Zgornji Poljskavi. Lepo zidana hiša in zidano gospodarsko poslopje vse obokane shrambe. Okoli hiše 11 oralov najboljših njiv in travnikov, lep sadunosni vrt in vinske brajde za 3 polovnjake vina preša za grozdje in sadje in 2 vodnjaka eden tik hiše drugi pri hlevu.

Več se izve pri lastniku

Anton in Jožefa Brgles na Zgornji Poljskavi. 1-3

Učenec

ki ima veselje do lončarije se sprejme pri **Jožef Posingerju** lončarju pri Sv. Trojici v Slov. goricah.

1-3

Na prodaj

je realiteta z več stanovanji, gostilna, tobakarna, gospodarsko poslopje, lepo polje in vinograd. — Vpraša se naj v **Studencih 63, (Brunndorf) Lembaska cesta.** 3

Službo orgljarja in cerkovnika

pri Sv. Magdaleni v Mariboru se razpisuje do 20. aprila.

Prošnjiki naj se oglasijo osebno ali pismeno z dotednjimi spričevali sposobnosti in hravnosti pri cerkvenem predstojništvu.

Vnajemlišče

se dobro obiskovana gostilna, blizu trga ali vasi, obstoječa z malim vrtom.

Ponudbe naj se pošljajo upravitelju tega lista.

Kdor hoče 400 mark³⁷
garantirano mesečno lahko
in pošteno zaslužiti? Naj
pošlje naslov z znamko:
**V. 21 Annoncen - Exped.
K. F. Wojtan, Leipzig-Lnd.**

Razglas.

Da bi se premagala prava medena rosa na trsu (Oidium Tucherii) prodaja deželna poskuševalna postaja v Gradišču (Heinrichstrasse Nr. 39) in deželna poskuševalna postaja v Mariboru za isto ceno kakor stane njo blago:

1. žvepleni prah v vrečah 50 kg. za 8 kron. Pod 50 kg. se blago ne oddaja.

2. Nahrbtni žvepljalni pristroj, Flika sestav (z leseno brento), komad za 11 kron.

3. Nahrbtni žvepljalni pristroj, Nehvilov sestav (z brento iz železne pločevine), komad K 20-70.

Cene obsegajo blago in spravo kakor tudi vožni list.

Naročniki se naj obrnejo s predplačilom in z natančno naznanjenim naslovom (zadnja pošta, zadnja železniška postaja) na deželno-poskuševalno postajo v Gradišču ali pa v Mariboru.

Deželni strokovnjaki so preiskali žveplo glede čistote in drobnosti, pristroje pa glede porabnosti. Naročnikom se dopošlje tudi kratek navod o porabi žvepla. Žveplo pomaga le proti oidiju in ne tudi proti peronospori, zato se mora trsje žveplati, pa tudi škopiti.

Gradec, v februarju 1900.

Štajarski deželni odbor.

Poziv.

Gospa Marija Schramml, ki je umrla v Mariboru, namenila je v poslednji volji volilo v gotovini vsem, katerim je bila krstna ali birmska botra. Zato se pa pozivajo vsi ti voliljemniki, da predložijo svoje tirjatve opremljene s primernimi dokazi ustmeno ali pismeno vsaj do

20. aprila 1900.

pri c. kr. okrajnem sodišču v Mariboru ali pa pri c. kr. notarju gospodu dr. Antonu Reidingerju v Mariboru, delegovanem sodnem komisarju, ker drugače bi se razdelila zapuščina ne oziraje se na njihove zahteve.

2-3

C. kr. okr. sodišče v Mariboru

Odd. V. dne 16. marca 1900.

Kapun m. p.

100 polovnjakov vina

je pri Sv. Lovrencu v Slov. gori na prodaj starega in novega, ki ga imajo posestniki lastnega svojega pridelka, vino je prav dobro. Cena je staremu liter 20 kr. in novemu 16 kr. Kupci naj se oglašajo pri Janezu Šuen, posestniku v Gaberniku, pošta Juršinci pri Ptaju.

2-2

Slovenci

pozor!

Kdor želi fini in zelo trpežni klobuk **po nizki ceni** dobiti naj ga kupi pri vitanjskemu klobučarju

Franc Jankovič
Vitanje (Weitenstein.) 1

Vabilo

na

redni občni zbor**Posojilnice v Celju**registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršilv petek dne 13. aprila 1900
ob polu 12 uri dopoldan v sejni dvorani »Narodnega doma« v Celju**Dnevni red:**

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva in nadzorstva in
5. Razni predlogi.

Načelstvo.**Proda se!**

Posestvo ob Ptujski cesti v Teznu je na prodaj in sicer: novozidana hiša s 4 stanovanji in kuhinjam, perilnica, kravji hlev in 5 svinskega hlevčkov, 2 in pol oralov zemlje od kterege se lahko prodasta dva zidališča, zelinjak in studenec za 7000 gld. pod ugodnimi plačilnimi pogoji.

Potem prav dober vinograd in sadunosnik, 5 oralov zemlje in vinogradniško poslopje v Pernicah pri Sv. Marjeti ob Pesnici za gld. 3000; prav dober travnik v Vilkomu pri Sv. Marjeti ob Pesnici za 800 gld.

Proda se posebej ali pa tudi vse skupaj. — Pojasnila daje gsp. Simon Ševeder, kolar v Teznu pri Mariboru.

Učenec

ne pod 16 let star, krepke rasti se takoj v moji usnjariji sprejme. Karol Kirbiš, usnjjar, Sv. Trojica pri Mariboru. 2-3

Razglas!

Syndikat nemškega viteškega reda, kot instanca zapuščinske razprave pozivlja tiste, ki imajo kako terjatev kot upniki zapuščine gosp. župnika Vilibald-a Venedig-a, duhovnika nemškega viteškega reda avstrijske balye in župnijskega upravitelja v Ormožu na Štajarskem, ki so 23. marca 1900 brez oporeke umrli, naj pridejo k podpisemu syndikatu (Dunaj I. Singerstrasse 7) samemu ali pa k rentnemu oškrbništvu nemškega viteškega reda pri Veliki Nedelji na Štajarskem, ki je od syndikata deligirano, da naznanijo in dokazejo svoje terjatve

30. aprila t. l. ob 10 uri dop.

ali pa naj do tistega časa svoje prošnje pismeno vložijo; v slučaju da upniki tega ne storijo in se vsa zapuščina za naznanjene terjatve porabi, ne morejo več obveljav svojim pravicam zadobiti, tudi, ako imajo kako zastavno pravico.

Syndikat nemškega viteškega reda na Dunaju, 26. marca 1900.

Gustav Bandiau, m. p.
svetovalec nemškega viteškega reda.

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

V najem iščem hišo za trgovino ali branjarijo. Ponudbe naj se blagovolijo poslati upravnemu tega lista.

80% ocetni cvet!!

Ako hočete dober ocet sami narediti, vzemite od mojega 80% ocetnega cveta 1 kg., pomešajte ga z 30—40 litrov sveže, studenče vode, vse dobro zmešajte in izvrsten ocet je gotov. Prepričali se boste, da niste nikdar še imeli tako okusnega octa (jesiha), in vendar po ceni.

1 kg. ocetnega cveta velja 2 kroni. 10-6

R. Bračko v novi poštni hiši v Ptaju.

Na prodaj

posestvo, obstoječe iz travnikov, ki se 3 krat kosijo, sadunosnika, lepe njive, loga, gospodarskega poslopja, dveh blizu vkup stojecih zidanih hiš tik farne cerkve; proda skupaj, ali pa na parcele Marija Orthaber, Spodnja Polškava, p. Pragarsko. 2-3

Zaloga uradno potrjenih tiskovin.

Pozor!

Kedor potrebuje gotovo dober **gumi za cepljenje trt**

naj si ga naroči v trgovini

J. N. Peteršič-a v Ptuj-u
zraven okraj. glavarstva.

Cena primerno nizka

Trgovina s papirjem in galant. blagom.

Na prodaj!

Jedna stara in jedna nova hiša in poleg 1 oral 500 sežnjev sveta je v Radvanjih (Rothwein) pri cerkvi št. 48 takoj za 2300 gld. na prodaj. 2-3

Razne**uradne pečate**

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

NADUČITELJ!

Želim si službe v kraju, kjer bi se dalo storiti kaj več za sadjerejo. Kateri gospodov tovarišev je voljen menjati s službo?

Sv. Anton v Slovenskih gor., dne 25. sušca 1900.

Franc Šijanec,
nadučitelj.

M Za sveti postni čas najbolj primerna molitvena knjiga
Marija žalostna Mati Božja
Spisal Fr. Bezjak, župnik pri Sv. Marku.
VI. natis.
Obsegata pouk o češčenji žal. materi Božje, pobožnost sedem petkov v čast žal. materi Božji, razne molitve in pobožnosti za god sedem žalosti Marije Device, zbirko molitev za očitno in domačo službo Božjo in precejšnje število svetih pesmi.
Vezana v polusnje **60 kr.**, v usnje z zlato obrezo **1 gld. 20 kr.**
po pošti 10 kr. več.
Znesek se lahko pošije v poštnih znamkah ali po poštni nakaznici.

C. kr. priv. vzajemna zavarovalnica proti ognju v Gradcu.

Oznamilo.

Po § 92 pravil se obhaja redno letno društveno zborovanje

v ponedeljek 7. dne majnika meseca 1900**ob 10. uri predpoldne v zborni sobani lastne hiše gospodske ulice štv. 18/20 v Gradcu.**

To se daje po § 94 pravil na znanje, zraven osebno povabljenih odsposlanikov, ki vse društvo zastopajo, in tudi p. n. gg. društvenikom z opomeno, da je zborovanje za-nje po § 99 pravil javno in le vsled sklepa zborovega posvetuje se o posameznih točkah tajno.

Vspored za ta občni zbor je ta-le: I. Računsko poročilo in računski sklep za 71. upravno leto 1899 in nasveti o denarnem gospodarstvu. — II. Poročilo računskih pregledovalcev in o pregledovanju in stanju letnega računa za leto 1899. — III. Proračun za upravno leto 1900. — IV. Volitev treh računskih pregledovalcev in njih namestnika.

V Gradcu, dne 1. aprila meseca 1900.

(Ponatis se ne plačuje.)

Upravni svet.